

Злочинці першого типу нападає зненацька на самотню жінку в безлюдних місцях, намагаючись не вступати із нею в контакт. Вибір жертви в цій ситуації часто буває випадковим, а характеристики потенційного потерпілого не є принциповими для гвалтівника. Оскільки зґвалтування – це не лише задоволення сексуальних потреб, не лише вияв власницької психології та примітивного відношення до жінки, не лише неповага до неї, а, перш за все, ствердження своєї особистості. Такі чоловіки зазвичай характеризуються позитивно вдома і на роботі, турботливі в родині, однак почуваються невпевнено в присутності жінок, мають страх перед ними. Вони займають по відношенню до жінки підпорядковану, пасивну позицію, жінка домінує над чоловіком та направляє його. Як правило, у таких чоловіків порушена аутоідентифікація з чоловічою роллю.

Слід зазначити, що характерною ознакою цих злочинців є те, що гвалтівник уникає контакту із жертвою, щоб не стати психічно залежним від неї. Оскільки в цьому разі злочинець переходить у підлегле становище, і вже не зможе вчинити насильство. Жертви цього типу зґвалтувань можуть не звертатися за допомогою в правоохоронні органи у зв'язку зі страхом розголошення та суспільного осуду, або відчувають сором та глибокі переживання щодо події.

Щодо латентних зґвалтувань другого типу, тобто в середовищі молодіжних груп, то їх, у свою чергу, також поділяють на кілька видів. По-перше, це вчинення злочину щодо «спільних дівчат», добровільно або насильно втягнутих у злочинні групи, які намагаються самоствердитися в них. Ці дівчата зазвичай безвольні, слабохарактерні, фізично чи морально пригнічені та неодноразово піддавалися насильству, тому і не повідомляють, як правило, про вчинення щодо них зґвалтування. При цьому провокаторами зґвалтування можуть бути лідери цієї молодіжної групи, а також інші дівчата.

По-друге, це зґвалтування раніше незнайомих дівчат. Їх скоюють під час спільного дозвілля. Тут грає роль позиція лідера групи та його психологічні якості. Часто він є психопатичною особистістю з вираженою агресивністю, явними або прихованими патологічними насильницькими чи сексуально-насильницькими девіаціями. Переважна більшість гвалтівників є конформними, безініціативними та слабковільними особами, які самостійно ніколи би не наважились на подібного роду діяння.

Третім типом є латентні зґвалтування раніше знайомих жінок. Вони можуть бути знайомими по роботі, друзями, такими, що познайомилися на вулиці чи дискотеках, або, що зустрічається не рідше, були родичами, перебували у шлюбі та раніше мали стосунки інтимного характеру. Цьому типу злочинів притаманне те, що зґвалтування несвідомо могли спровокувати жінки: флірт, добровільна згода залишитися ночувати у чоловіка, заохочення поцілунків і пестощів. Наприклад, жінка вступає в сексуальну гру з чоловіком, визначаючи йому при цьому пасивну роль. Жінка в такому випадку готова вести любовну гру до певної межі, а чоловік, звичайно, про це не здогадується. Але коли певна межа цієї сексуальної гри досягнута, жінка стає жорсткою та невмовною, визиваючи в чоловіка стан фрустрації. Жінка у цей час свідомо або несвідомо отримує психологічне задоволення від емоційних страждань чоловіка і його сексуальної незадоволеності. Однак справа тут не тільки в тому, що чоловік відчуває сильне сексуальне збудження, що потребує задоволення, а й у тому, що категорична відмова жінки на цьому етапі сприймається чоловіком як тяжке приниження його чоловічої гідності та удар по самооцінці. Або чоловік просто не сприймає серйозно відмову від статевої близькості, а вважає її кокетством жінки. Якщо на цьому ситуація не завершується, настає зґвалтування. Жінки при цьому можуть не звертатися за захистом в правоохоронні органи, відчуваючи, що вони самі частково винні у тому, що сталося, або намагалися самостійно врегулювати зі злочинцем питання щодо відшкодування шкоди.

Проаналізувавши вище викладене, можу зробити наступний висновок, що потрібно підвищити рівень об'єктивного оцінювання органів Національної поліції, щодо статевої злочинності для того, щоб особи, які стали жертвами насильницьких дій, щодо них, не боялись звертатися до правоохоронних органів та були впевнені, що їх не звинуватять у дачі «неправдивих свідчень». Таким чином у громадян буде з'являтися довіра до Національної поліції і латентність даного злочину буде знижуватись.

Одержано 17.04.2018

УДК 351.746.1

Каріна Романівна ЮРЧЕНКО,

курсант групи Ф1-204 ХНУВС

Науковий керівник: старший викладач кафедри оперативно-розшукової діяльності

та розкриття злочинів факультету № 2 ХНУВС кандидат юридичних наук Вінчук В. В.

ФОРМИ ДОПУСКУ ДО ДЕРЖАВНОЇ ТАЄМНИЦІ

Згідно зі ст. 1 Закону України «Про інформацію» інформація – будь-які відомості та/або дані, які можуть бути збережені на матеріальних носіях або відображені в електронному вигляді. За режимом доступу інформація поділяється на відкриту та інформацію з обмеженим доступом, до якої і відноситься режим державної таємниці.

Спіраючись на загально визнані принципи міжнародного порядку у сфері захисту інформації, у нашій державі здійснюється засекречування й охорона інформації, що охоплює відомості у сфері оборони, економіки, науки і техніки, зовнішніх відносин, державної безпеки та охорони правопорядку. Розголошення такої інформації може загрожувати національній безпеці України.

Згідно із законодавством України існує 3 ступеня секретності:

- 1) особливо важливо – вищий ступінь;
- 2) цілком таємно – середній ступінь;
- 3) таємно – нижчий ступінь.

Процедури перевірки громадян залежать від ступеня секретності до якого його допущено.

Згідно зі ст. 22 Закону України «Про державну таємницю» допуск до державної таємниці надається дієздатним громадянам України віком від 18 років, які потребують його за умовами своєї службової, виробничої, наукової чи науково-

технічної діяльності або навчання, органами Служби безпеки України після проведення їх перевірки. Порядок надання допуску до державної таємниці визначається Кабінетом Міністрів України.

Для отримання допуску до державної таємниці громадянам потрібно:

- 1) оформити документи, які надсилаються до органів Служби безпеки України;
- 2) мати необхідність роботи із секретною інформацією;
- 3) проходити перевірку у зв'язку з допуском до державної таємниці;
- 4) взяти на себе письмове зобов'язання щодо збереження державної таємниці, яка буде йому довірена;
- 5) надати у письмовій формі згоду на передбачені законом обмеження прав у зв'язку з допуском до державної таємниці;
- 6) ознайомитися з мірою відповідальності за порушення законодавства про державну таємницю.

Після збору документів, перелік, форми та порядок надання яких визначаються Кабінетом Міністрів України, проводиться перевірка щодо доступу громадян до державної таємниці. Службою безпеки України надається доступ до державної таємниці, якщо дані документи відповідають вимогам.

Слід додати, що наявність у громадян допуску до відомостей більш високого ступеня секретності передбачає під собою підстави для допуску громадян до відомостей більш низького ступеня секретності.

У цілому для отримання доступу до державної таємниці треба пройти доволі важку процедуру схвалення кандидата.

Одержано 17.04.2018

УДК 343.132

Марія Сергіївна ХМЕЛИК,

курсант групи Ф2-406 ХНУВС

Науковий керівник: доцент кафедри оперативно-розшукової діяльності та розкриття злочинів факультету № 2 ХНУВС

кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник Дерев'ягін О. О.

ПРАВОВІ ЗАСАДИ ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

Злочинність є актуальною проблемою сьогодення для українського суспільства. На превеликий жаль, слід констатувати, що суспільство, без підтримки держави та її інституцій, не спроможна виконувати свої головні функції.

Проаналізувавши динаміку змін за попередній рік можна дійти до висновку, що спостерігається тенденція до збільшення кількості кримінальних правопорушень. Та саме оперативно-розшукова діяльність є найбільш дієвим і ефективним механізмом в профілактиці і розкритті злочинів. Тоді як, правове регулювання оперативно-розшукової діяльності – це суспільно правова форма боротьби зі злочинністю.

Загально відомо, що правовою основою оперативно-розшукової діяльності є:

1. Конституція України є юридичною базою для оперативно – розшукового законодавства, визначає майже всі принципи оперативно-розшукової діяльності, створює цілісну систему прокуратури та правосуддя в Україні.
2. Закон України «Про оперативно-розшукову діяльність», який посідає особливе місце в інформаційно-правовому просторі роботи правоохоронних органів держави. Встановлює правомірність та порядок проведення оперативно-розшукових заходів, використання їх результатів в розкритті і розслідуванні злочинів;
3. Норми Кримінального кодексу України, на яких базується оперативно – розшукова діяльність, визначають поняття злочину, підстави кримінальної відповідальності, співучасть у вчиненні злочину та інші.
4. Кримінальний процесуальний кодекс України, що є не менш важливим правовим джерелом оперативно-розшукової діяльності. Адже впливає із загальних завдань кримінального провадження.
5. Закон України «Про Національну поліцію». Адже діяльність поліції спрямована на захист життя, здоров'я, прав і свобод громадян, власності, інтересів суспільства і держави від злочинних посягань.
6. Закони України «Про прокуратуру». Забезпечує захист особи, її прав і свобод, власності, вживає заходи для того, щоб оперативні підрозділи, які здійснюють оперативно – розшукову діяльність, дотримувались передбаченого законом порядку проведення гласних і негласних дій, застосування оперативно-технічних засобів.
7. інші правові акти, у яких оперативно-розшукова діяльність визначена як одна з важливих функцій правоохоронних органів щодо недопущення посягань на суспільний і державний лад, зовнішню безпеку України, права і законні інтереси громадян, державних і громадських установ, підприємств і організацій.

На сучасному етапі розвитку нашої держави дестабілізуючим фактором залишається таке негативне суспільне явище як злочинність, яке спонукає державні правоохоронні органи постійно вдосконалювати методи та заходи протидії останній. Та інструментарієм правоохоронних органів у боротьбі зі злочинністю була й залишається оперативно-розшукова діяльність, яка регулюється нормативно-правовими актами, які допомагають правоохоронним органам орієнтуватися в законодавстві, правильно використовувати результати оперативно-розшукової діяльності в кримінально-процесуальній діяльності.

Одержано 17.04.2018

